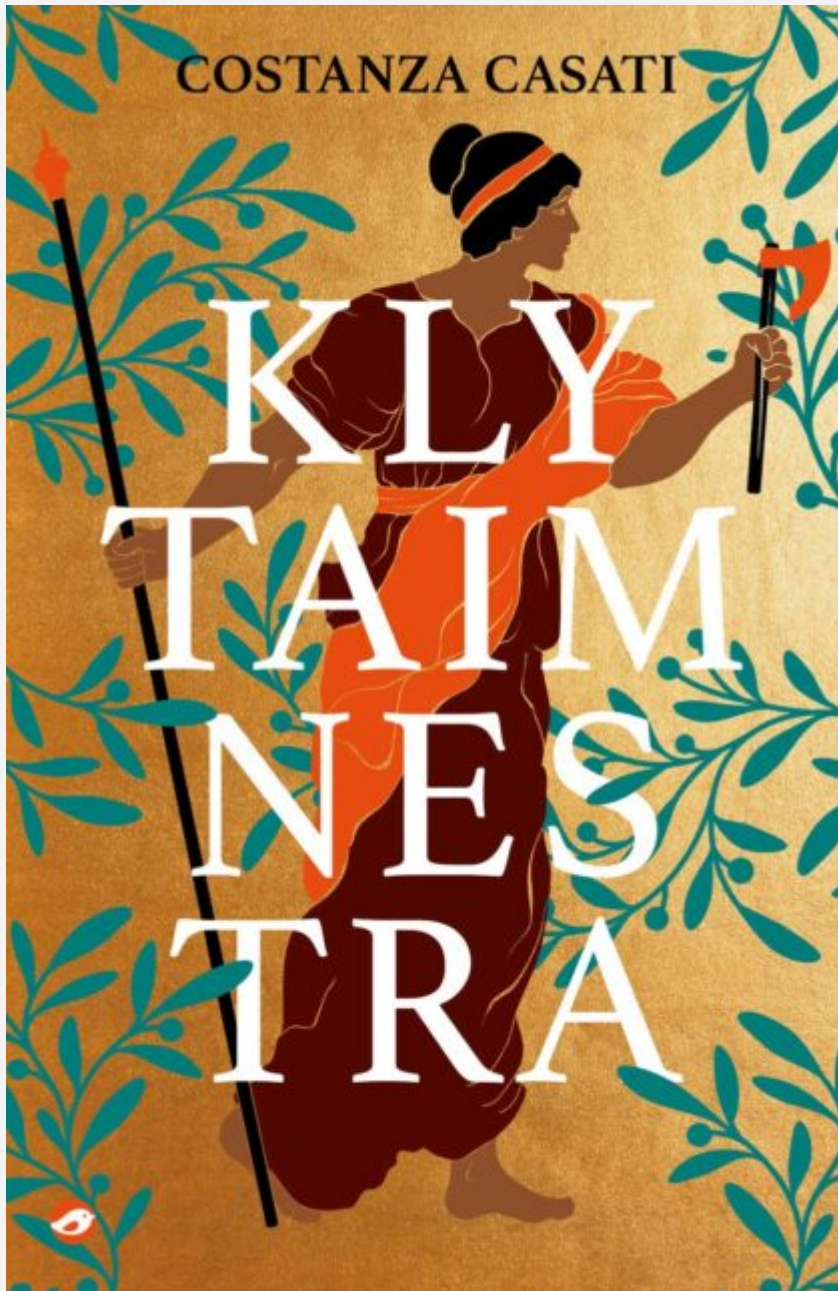

'Klytaimnestra' door Costanza Casati

De laatste jaren zijn er diverse romans geschreven over de Griekse mythologie gezien vanuit het gezichtspunt van vrouwen en geschreven door vrouwen. Madeline Miller, Claire North, Jennifer Saint en Claire Heywood zijn hier schrijfsters van. En vergeet Pat Barker niet met haar geweldige roman *De stilte van de vrouwen*. Costanza Casati heeft met haar debuut *Klytaimnestra* een roman aan deze traditie toegevoegd.

Klytaimnestra groeit op als prinses van Sparta in de schaduw van haar zuster Helena. Haar vader Tyndareos is een tiran en haar moeder Leda is voornamelijk dronken. Uit liefde trouwt zij met koning Tantalos uit Phrygië. Zij krijgen samen een zoontje. Als Agamemnon en zijn broer Menelaos, prinsen van Mycene, langskomen gaat het mis. De prinsen zijn twee zeer strijdvaardige, wrede en vrouw-onvriendelijke types. Helena trouwt met Menelaos. Zij heeft hem uit vele gegadigden gekozen en dat maakt Klytaimnestra boos en verdrietig.

Omdat Agamemnon met Klytaimnestra wil trouwen om een bondgenootschap met vader Tyndareos te sluiten en zo Mycene te heroveren, doodt hij Tantalos en zijn zoon. Tyndareos dwingt daarop het huwelijk af.

Begrijpelijkerwijs rouwt Klytaimnestra enorm en zij haat haar nieuwe echtgenoot intens. Toch krijgen zij 4 kinderen: Iphigeneia, Elektra, Orestes en Chrysothemis. Agamemnon is veel van huis en Klytaimnestra regeert als koningin over Mycene, iets dat niet gebruikelijk is in Sparta.

Dan komt het bericht dat Helena haar man heeft verlaten en met Paris naar Troje is vertrokken. Het is de start van de Trojaanse oorlog. Heel veel Grieken vormen een vloot onder leiding van Menelaos. Hij vraagt Klytaimnestra om met haar oudste dochter naar Aulis te komen onder het mom van het huwelijk van haar met Achilles. Daar aangekomen wordt de

bruid Iphigeneia geofferd aan de goden om de wind te laten opsteken.

Klytaimnestra is woedend en verdrietig en zij zweert wraak. Zij gaat terug naar Mycene, waar allerlei hofintriges op haar wachten. Door met harde hand te regeren, lukt het haar om op de troon te blijven.

De oorlog is nog lang niet voorbij als Aigistos zich aanmeldt. Hij is geboren uit een incestueus treffen tussen Thyrestes en zijn dochter en is de halfbroer van Agamemnon en Menelaos. Klytaimnestra begint een verhouding met hem en beraadt met hem een plan om Agamemnon te vermoorden zodra die na 10 jaar terugkomt. Dit lukt, zij doodt hem in bad. Haar kinderen en vooral Orestes kunnen dit niet verkroppen, maar de koningin trouwt met Aigistos en heerst verder over Sparta.

Klytaimnestra wordt als heel sterk, wraakzuchtig en moordzuchtig neergezet, in een masculiene omgeving waarin zij stand weet te houden.

Er worden heel wat zijpaden ingeslagen in deze roman. Je moet je hoofd er goed bijhouden. Gelukkig staan aan het begin van het boek twee duidelijk stambomen als leidraad. Toch heb ik zo nu en dan toch wat moeten opzoeken. Ik vraag me af of zoveel informatie niet wat veel is, maar kan het aan de andere kant wel begrijpen: alles heeft met alles te maken. Jammer vind ik dat er een persoon Leon is toegevoegd. Ik kan hem nergens in de naslagwerken vinden. In de roman is hij de lijfknecht en soms minnaar van Klytaimnestra en speelt een flinke rol in het verhaal. De toegevoegde waarde kan ik niet vinden. Het oorspronkelijke verhaal gaat overigens na het eind van de roman nog verder: Klytaimnestra en Aigistos worden uiteindelijk ook vermoord en wel door zoon Orestes.

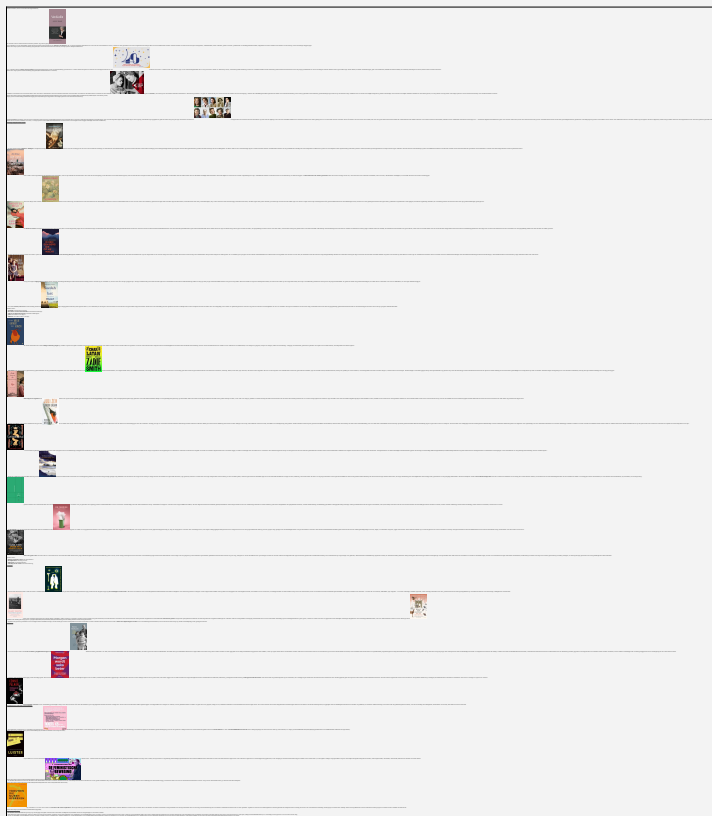
Klytaimnestra leest vlot en is met zwier geschreven. Er worden Griekse aanduidingen gebruikt die niet in een verklarende woordenlijst worden weergegeven. Dit echter went snel. Soms vind ik het woordgebruik opeens een beetje uit de toon vallen, maar daar lees je makkelijk overheen. Al met al een knap debuut.

Uitgeverij	Orlando, 2024
Pagina's	397
Vertaald	uit het Engels door Saskia Peterzon-Kotte (<i>Clytaimnestra</i>)
ISBN	978 9083 335 742

Recensie door Emilie Jonxis, mei 2024

Oktober nieuwsbrief

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/09/04/de-bruifloft-door-dorothy-west/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/09/11/het-leek-schoonheid-door-teresa-ciabatti/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/09/20/wie-ben-ik-als-niemand-kijkt-door-liesbeth-woertman/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/09/25/leonora-in-het-ochtendlicht-door-michaela-carter/>

De leenbijdrage voor 2023 is opnieuw vastgesteld op € 26,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Vanaf september geldt een leenbijdrage van € 10,- voor de rest van het kalenderjaar. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ons banknummer **NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van **Stichting Es Scent ovr naam en 'leenbijdrage 2023'**. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar. Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies; de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 3 oktober 2023